

Centrālās statistikas pārvaldes (Pārvalde) apsekojuma mērķis, tiesiskais pamatojums un iegūto datu izmantošana

“Pārskats par uzņēmumu saviem spēkiem veikto būvniecību” (1-būvniecība)

- [Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?](#)
- [Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?](#)
- [Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?](#)
- [Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos \(piemēram, valsts reģistros\) pieejamo informāciju?](#)
- [Kam ir jāiesniedz dati?](#)
- [Kur publicē oficiālo statistiku?](#)
- [Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?](#)
- [Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?](#)
- [Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?](#)

➤ Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?

Pārvalde lūdz iesniegt datus, lai nodrošinātu lietotāju vajadzības, kas definētas [Oficiālās statistikas programmas](#) pielikuma 1. punktā (Nacionālo kontu sistēma), 4. punktā (Cenu statistika) un 21. punktā (Būvniecības statistika).

Jūsu uzņēmuma sniegtie dati tiek izmantoti būvniecības produkcijas apjoma indeksa aprēķināšanai, nodrošinot operatīvu informāciju būvniecības nozares attīstības novērtējumam un analīzei.

Būvniecības produkcijas indekss ir nozīmīgs īstermiņa statistikas rādītājs, kas palīdz agrīnā posmā noteikt pagrieziena punktus ekonomikā un novērtēt iekšzemes kopprodukta (IKP) turpmāko attīstību. Tas ir viens no Eiropas galvenajiem ekonomikas rādītājiem (PEEI), ko izmanto, lai uzraudzītu un vadītu ekonomikas un monetāro politiku Eiropas Savienībā.

Datus savu funkciju veikšanai izmanto Latvijas valsts un pašvaldību institūcijas, Eiropas Savienības institūcijas, starptautiskās organizācijas un citi datu lietotāji. Ekonomikas ministrija gatavo regulārus ziņojumus par tautsaimniecības attīstību, Latvijas Banka publicē rakstus savā tautsaimniecības analīzes vietnē makroekonomika.lv u.c.

➤ Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?

Oficiālo statistiku nodrošina, lai izpildītu šādus tiesību aktus:

- [Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra Regulu \(ES\) Nr. 2019/2152](#) par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku, ar ko atceļ 10 tiesību aktus uzņēmējdarbības statistikas jomā.

➤ Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?

Pienākums iesniegt datus izriet no [Statistikas likuma 14. panta pirmās daļas](#), kurā noteikts, ka Pārvaldei ir tiesības pieprasīt, lai respondents sagatavo un sniedz datus par statistisko vienību, arī ierobežotas pieejamības informāciju, lai nodrošinātu oficiālo statistiku. Respondents statistikas iestādei tās noteiktajā termiņā, formā un apjomā sniedz patiesus datus. Pēc statistikas iestādes pieprasījuma respondents sniedz rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus par šiem datiem.

➤ Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?

Administratīvie dati tiek izmantoti tikai par uzņēmumiem, kuros nodarbināto skaits ir mazāks par 5, izņemot NACE 2.red. klases 4333, 4339 – ar nodarbināto skaitu mazāku par 7, NACE 2.red. klases 4322, 4332, 4334, 4339 – ar nodarbināto skaitu mazāku par 20. Iepriekš minētajiem uzņēmumiem no administratīvajiem datiem tiek izmantots kopējais darījumu apjoms no PVN deklarācijām, kas tiek pielīdzināts saviem spēkiem veiktajam būvdarbu apjomam.

➤ Kam ir jāiesniedz dati?

Apsekojumā iekļauj:

- uzņēmumus un/vai darbības veida vienības ar nodarbināto skaitu 20 un vairāk, kas klasificētas būvniecībā, t.i., Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas Eiropas Kopienā, 2. redakcijas (NACE 2. red.) F sadaļas "Būvniecība" klasēs 41.20 – 43.99;
- izlases veidā – uzņēmumus un/vai darbības veida vienības ar nodarbināto skaitu būvniecībā no 5 līdz 19.

Pārskata gada laikā apsekojamo uzņēmumu loks var tikt koriģēts, apsekojamo statistisko vienību kopā iekļaujot jaunus ekonomiski aktīvus uzņēmumus (atbilstoši augstāk minētajiem kritērijiem), precizējot uzņēmumu saimnieciskās darbības nozares, saņemot papildu vai precizētu informāciju no respondentiem, kā arī aktuālākus datus no administratīvajiem datu avotiem.

Izlases izveidošanas standarts:

- [Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra Regulas \(ES\) Nr. 2019/2152](#) par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku 6. pants;
- [Komisijas 2020. gada 30. jūlija Īstenošanas Regulas \(ES\) Nr. 2020/1197](#), ar kuru nosaka tehniskās specifikācijas un kārtību saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2152 par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku, ar ko atceļ 10 tiesību aktus uzņēmējdarbības statistikas jomā (Dokuments attiecas uz EEZ) 1. pants;

- [Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 812](#) "Oficiālās statistikas veidlapu paraugu apstiprināšanas un veidlapu aizpildīšanas un iesniegšanas noteikumi".

➤ Kur publicē oficiālo statistiku?

- [Oficiālās statistikas portālā](#)
- Eiropas Savienības Statistikas biroja (Eurostat) [datubāzē](#)
- Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) [datubāzē](#)

➤ Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?

- [Ekonomikas ministrija](#)
- [Latvijas Banka](#)
- [Finanšu ministrija](#)
- Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija ([OECD](#))

➤ Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?

Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti. Pārvaldes nodarbinātajiem aizliegts izpaust datus un citu ierobežotas pieejamības informāciju, kas viņiem kļuvusi zināma, pildot dienesta vai darba pienākumus. Tas attiecas arī uz personām, kuras uz laiku ir iesaistītas oficiālās statistikas nodrošināšanā vai ar kurām izbeigtas darba vai dienesta tiesiskās attiecības.

Pārvalde veic nepieciešamās darbības, lai novērstu neatļautu piekļuvi datiem, to sagrozīšanu vai izplatīšanu, nejaušu vai neatļautu iznīcināšanu.

No respondentiem iegūtos datus izmanto oficiālās statistikas nodrošināšanai, tas nozīmē, ka datus, kas primāri iegūti statistikas nodrošināšanai, nedrīkst izmantot civilprocesā, administratīvajā procesā, kriminālprocesā vai komercdarbībā.

➤ Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu.

Pārvalde pieprasa un apstrādā datus saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulas \(ES\) 2016/679](#) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK 6. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktu un 89. panta 1. un 2. punktu normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei vai sabiedrības interesēs.

Vairāk par informācijas drošību un datu aizsardzību var atrast Pārvaldes mājaslapā: <https://www.csp.gov.lv/lv/informacijas-drosiba-un-datu-aizsardziba>.